

Regeringens proposition 1990/91:125

med förslag om tilläggsbudget II till
statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Prop.
1990/91:125

Regeringen förelägger riksdagen vad som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 21 mars 1991 för de åtgärder och de ändamål som framgår av föredragandenas hemställan.

På regeringens vägnar

Odd Engström

Allan Larsson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås utgifter m.m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för innevarande budgetår. De anslag som begärs uppgår totalt till 2 549 milj.kr. De engångsvisa utgifterna uppgår till 2 543,9 milj.kr. Av de totala utgifterna finansieras 2 461 milj.kr. genom utgiftsbegränsningar och rationaliseringar samt inom ramen för skattereformen.

I enlighet med tidigare beslutade riktlinjer föreslås i propositionen att 2 000 milj.kr. anslås för kompensation för mervärdeskatt på krigsmateriel till försvaret. Medlen är engångsvisa och motsvarar beräknade statsinkomster för mervärdeskatt på krigsmateriel. För rationalisering inom tull- och bostadsadministration föreslås att sammanlagt 224,5 milj.kr. anvisas, varav 180 milj.kr. till tullverket. För regionalpolitiska insatser i form av lokaliseringsbidrag föreslås att ytterligare 200 milj.kr. anvisas. Vidare föreslås att 50 milj.kr. anvisas för elhushållningsåtgärder.

Närvarande: statsrådet Engström, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, S. Andersson, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Löow, Persson, Sahlin, Larsson, Åsbrink

Föredragande: statsråden Larsson, Freivalds, R. Carlsson, Thalén, G. Andersson, Åsbrink, Göransson, Lönnqvist, Hellström, Johansson

---

Proposition med förslag om tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Statsrådet Larsson anför:

Riksdagen (rskr. 1990/91:112) har på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 tagit upp de utgiftsanslag som specificerats i bilagan till finansutskottets betänkande 1990/91:FiU12.

Regeringen har därefter i prop. 1990/91:87 om näringspolitik för tillväxt föreslagit att 5 000 milj. kr. anvisas på tilläggsbudget för innevarande budgetår till en särskild infrastrukturfond för investeringar i järnvägar, vägar och kollektivtrafikanläggningar.

Regeringen har vidare i prop. 1990/91:119 om särskilt kommunalt bostadstillägg till folkpension föreslagit att 150 milj.kr. anvisas för nämnda ändamål på tilläggsbudget för innevarande budgetår. Förslaget avser att kompensera pensionärer med ingen eller låg ATP för boendekostnadsökningar utöver dem som skattereformen medfört, dvs. sådana ökningar som inte motsvarats av höjda kommunala bostadstillägg. Regeringen avser att återkomma med förslag om finansiering i 1991 års kompletteringsproposition.

De ytterligare medelsbehov utöver gällande statsbudget som nu kan överblickas och andra frågor som bör tas upp i detta sammanhang bör sammanfattas i en gemensam proposition angående utgifter på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91. Denna proposition bör föreläggas riksdagen nu.

Statsråden föredrar frågor om förslag till anslag på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91. Anförandena redovisas i underprotokollen för resp. departement.

Statsrådet Larsson avslutar:

Prop. 1990/91:125

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att besluta om anslag på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 och vidta åtgärder i enlighet med de förslag som föredragandena har lagt fram.

Regeringen ansluter sig till föredragandenas överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredragandena har anfört för de åtgärder och de ändamål som de har hemställt om.

Regeringen beslutar vidare att de anföranden som redovisas i underprotokollen och en sammanställning över de anslag som regeringen nu begär skall bifogas propositionen enligt följande:

Justitiedepartementet	Bilaga 1
Försvarsdepartementet	Bilaga 2
Socialdepartementet	Bilaga 3
Kommunikationsdepartementet	Bilaga 4
Finansdepartementet	Bilaga 5
Utbildningsdepartementet	Bilaga 6
Arbetsmarknadsdepartementet	Bilaga 7
Bostadsdepartementet	Bilaga 8
Industridepartementet	Bilaga 9
Civildepartementet	Bilaga 10
Anslagsförteckning	Bilaga 11

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet Freivalds

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Andra huvudtiteln

F. Rättshjälp m.m

F 7. Allmänna advokatbyråer; Rörelsekapital m.m.

Under denna anslagsrubrik anvisades på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1989/90 ett reservationsanslag på 6 760 000 kr. (prop. 1989/90:125 bil. 1, s. 4 f, JuU36, rskr. 259). Från anslaget betalas kostnaderna för nedläggningen av de allmänna advokatbyråerna i Karlskrona och Vänersborg. På anslaget finns en reservation på 905 515 kr. som åtminstone delvis kommer att behöva utnyttjas eftersom en del kostnader fortfarande återstår.

För innevarande budgetår finns inte något anslag för motsvarande ändamål upptaget i statsbudgeten.

Föredragandens överväganden

I princip skall var och en av de allmänna advokatbyråerna vara självbärande och konkurrera på lika villkor med enskilda advokatbyråer. Under senare år har ett par allmänna advokatbyråer med dåligt rörelseresultat avvecklats och medel för att täcka uppkomna underskott har anvisats av riksdagen (se t.ex. prop. 1988/89:25 bil. 1 s. 6 f, JuU10, rskr. 56).

På grund av bristande lönsamhet vid norra allmänna advokatbyrån i Stockholm uppdrog regeringen den 17 maj 1990 åt domstolsverket att vidta erforderliga åtgärder för att avveckla verksamheten där.

Verksamheten vid norra allmänna advokatbyrån har nu avvecklats. Den upphörde den 31 december 1990.

Domstolsverket har beräknat kostnaderna för nedläggningen till 5 677 000 kr. Drygt hälften av kostnaderna avser balanserade underskott, dvs. den samlade förlusten av verksamheten vid byrån. Återstoden avser avvecklingskostnader, bl.a. lönekostnader för jurister och administrativ personal under uppsägningstiden.

Det balanserade underskottet för norra allmänna advokatbyrån belastar en rörlig kredit som de allmänna advokatbyråerna disponerar hos riksgäldskontoret. Gränsen för byråernas sammanlagda upplåning hos riksgäldskontoret är begränsad till ett visst belopp, för närvarande 26 milj. kr. Ett kvarstående underskott kan således påverka de övriga

byråernas rörelsekapital och därmed bl.a. strida mot principen att varje byrå skall utgöra en egen resultatenhet inom den allmänna advokatbyråorganisationen. Mot denna bakgrund anser jag att medel snarast bör tillföras för att täcka det underskott och de kostnader som den nu nedlagda verksamheten har medfört. Alternativet till detta är att fortsätta driften vid byrån, vilket med säkerhet skulle innebära fortsatta driftsunderskott och därmed på sikt än högre kostnader för staten. Jag förordar därför att ett särskilt anslag, Allmänna advokatbyråer: Rörelsekapital m.m., förs upp på tilläggsbudget till statsbudgeten även för innevarande budgetår, och att 5,5 milj. kr. anvisas mot bakgrund av vad jag nu anfört. Jag har därvid beaktat den reservation som beräknas återstå från budgetåret 1989/90.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Allmänna advokatbyråer: Rörelsekapital m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 5 500 000 kr.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet R. Carlsson

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Fjärde huvudtiteln

A. Försvarsdepartementet m. m.

[1] A 2. Utredningar m. m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår har under denna rubrik anvisats ett reservationsanslag på 5,5 milj. kr. Den ingående reservationen under anslaget uppgick till 3 382 710 kr.

Under budgetåret 1990/91 har utredningsverksamheten blivit mer omfattande och kostnadskrävande än vad som förutsågs vid anslagsberäkningen hösten 1989. Kommittén för undersökning av allvarliga olyckshändelser har fått slutföra sin undersökning av branden ombord på fartyget Sally Albatross. Regeringen har beslutat att 1988 års försvarskommitté, vars arbete skulle ha avslutats i december 1990, skall ombildas till en beredning med företrädare för regeringen och riksdagspartierna för samråd som rör inriktningen av totalförsvaret under tiden 1992/93 — 1996/97. Jag räknar nu med ett ytterligare medelsbehov på ca 2,5 milj. kr.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Utredningar m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 2 500 000 kr.

L. Övriga ändamål

Prop. 1990/91:125
Bilaga 2

[2] L 9. Mervärdeskatt på krigsmateriel

Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget i statsbudgeten för budgetåret 1990/91.

Riksdagen har beslutat (prop. 1989/90:150, FiU40, rskr. 358) att vissa myndigheter inom försvarsmakten får kompenseras för mervärdeskatt på krigsmateriel under budgetåret 1990/91. Enligt prop. 1989/90:150 skulle kraftiga merutgifter komma att drabba försvarsmakten när nuvarande undantag för mervärdeskatt slopades på försvarsmateriel den 1 januari 1991. Behov av ytterligare medelsanvisningar på anslagen förutsattes enligt propositionen tas upp i tilläggsbudget för budgetåret 1990/91.

Storleken på de merutgifter som mervärdeskatten på krigsmateriel kommer att medföra för myndigheter inom fjärde huvudtiteln är för närvarande inte möjliga att beräkna exakt. Jag räknar emellertid med att merkostnaderna överslagsmässigt kommer att uppgå till ca 2 000 milj. kr. Jag föreslår att ett nytt anslag för ändamålet förs upp på tilläggsbudget till innevarande års statsbudget under fjärde huvudtiteln. Detta anslag får endast belastas med myndigheternas faktiskt uppkomna utgifter för mervärdeskatten på krigsmateriel under budgetåret 1990/91. Jag avser att återkomma till regeringen med förslag om föreskrifter för hur anslaget får belastas.

Fr.o.m. den 1 juli 1991 har föreslagits att myndigheterna skall kompenseras för mervärdeskatt genom avräkning mot inkomsttitel på det sätt som anges i prop. 1990/91:100 (bil. 1 s.46 ff.). Då upphör behovet av ett särskilt anslag för detta ändamål.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen
att till *Mervärdeskatt på krigsmateriel* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 2 000 000 000 kr.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet Thalén

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Femte huvudtiteln

A. Socialdepartementet m.m.

A 2. Utredningar m.m.

I statsbudgeten för innevarande budgetår har under denna rubrik anvisats ett reservationsanslag på sammanlagt 33 340 000 kr. Den ingående reservationen under anslaget uppgick till 876 000 kr.

Under budgetåret 1990/91 har utredningsverksamheten blivit mer omfattande och kostnadskrävande än vad som förutsågs vid anslagsberäkningen hösten 1989. Pensionsberedningens omfattande uppdrag har avslutats senare än beräknat. Vidare har de avtalsmässiga löneökningarna fått ett större genomslag i utredningsväsendet än vad som kunde förutses. Översynen av allmänna arvsfonden, utredningen angående barnombudsman och översynen av socialtjänstlagen är utredningar som tillkommit efter initiativ från riksdagen. Vidare har arbetet med struktur- och systemförändringar, exempelvis den lagfästa sjuklönen inom socialförsäkringen, ökat behovet av utredning. Jag räknar nu med ett ytterligare medelsbehov på ca 3,8 milj.kr.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Utredningar m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 3 850 000 kr.

Föredragande: statsrådet G. Andersson

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Sjätte huvudtiteln

A. Kommunikationsdepartementet m.m.

[1] A 2. Utredningar m.m.

Under detta anslag har i statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisats ett reservationsanslag på 3,9 milj.kr. Vid utgången av budgetåret 1989/90 fanns på anslaget en reservation på 1 473 589 kr. Under innevarande budgetår har dessutom 10,7 milj.kr. anvisats på tilläggsbudget I (prop. 1990/91:25 bil. 2, TU10, rskr. 73). Det har dock visat sig att utredningsverksamheten blivit mer omfattande och kostnadskrävande än vad som tidigare kunnat förutses — i huvudsak till följd av utredningen av Scandinavian Star-olyckan samt översynen av det offentliga trafiksäkerhetsarbetets inriktning och organisation. Jag räknar nu med ett ytterligare medelsbehov på 2 milj.kr.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen
att till *Utredningar m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 2 000 000 kr.

[2] Medel för infrastrukturinvesteringar på trafikområdet (infrastrukturfonden)

Jag vill i detta sammanhang erinra om följande.

I prop. 1990/91:87 om Näringspolitik för tillväxt föreslås en särskild infrastrukturfond på sammanlagt minst 20 miljarder kr. för investeringar i järnvägar, vägar och kollektivtrafikanläggningar.

Regeringen föreslår i propositionen bl.a. att därav anvisas 5 miljarder kr. på tilläggsbudget budgetåret 1990/91 till infrastrukturinvesteringar på trafikområdet (infrastrukturfonden).

Begäran om anslag återfinns under rubriken Ärendet till riksdagen under punkt 59 i nämnda proposition.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet Larsson vad avser punkterna 1 och 3, statsrådet Åsbrink vad avser punkten 2

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Sjunde huvudtiteln

A. Finansdepartementet m.m.

[1] A 3. Utredningar m.m.

Under denna rubrik har i statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisats ett reservationsanslag på 19 milj.kr. Vid budgetårets ingång fanns på anslaget en reservation på 3,2 milj.kr. Sammanlagt står alltså under innevarande budgetår drygt 22,2 milj.kr. till förfogande under detta anslag.

Den utredningsverksamhet som bekostas från anslaget under budgetåret blir mer omfattande och kostnadskrävande än vad som kunde förutses vid anslagsberäkningen hösten 1989. Bland de utredningar som initierats efter denna tidpunkt kan nämnas kommunalekonomiska kommittén och utredningen om statens fastighetsförvaltning. Jag beräknar kostnadsökningen i denna del till 1 milj.kr.

Dessutom har jag även tagit hänsyn till nödvändigheten att för olika uppgifter i finansdepartementets verksamhet, bl.a. inom finansmarknadsområdet och i frågor gällande de statliga bolagen, anlita konsulter och annan expertis. Jag beräknar kostnaderna för dessa ändamål till 2 milj.kr.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Utredningar m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 3 000 000 kr.

E. Vissa centrala myndigheter m.m.

[2] E 7. Tullverket: Kostnader för tulldatasystemet (TDS)

I statsbudgeten för budgetåret 1990/91 har under anslaget E 1. Tullverket: Förvaltningskostnader anvisats ett förslagsanslag om 1 021 301 000 kr. (prop. 1989/90:100 bil. 9, SkU24, rskr. 127). Under anslaget har särskilt beräknats 80 milj.kr. för uppbyggnads- och investeringskostnader för tulldatasystemet (TDS) i avvaktan på en förnyad redovisning av

medelsbehovet av generaltullstyrelsen.

I budgetpropositionen 1991 (bil. 9 s. 63 f.) redovisades det av generaltullstyrelsen uppskattade medelsbehovet för att kunna fortsätta att utveckla och införa TDS. Det rör sig enligt generaltullstyrelsen om totalt 130 milj.kr. för budgetåret 1990/91 och 131,5 milj.kr. för budgetåret 1991/92 för att täcka kostnaderna för lokaler m.m. för ADB-byrån i Luleå samt för systemkonstruktion, utbildning m.m. Av redogörelsen i budgetpropositionen framgår vidare att de totala besparingarna som tullverket under de närmaste 5-6 åren behöver göra för att finansiera TDS utgör 352 årsarbetskrafter motsvarande ett ackumulerat belopp om ca 225 milj.kr. samt ytterligare 75 milj.kr. genom tidigareläggning av föreslagna personalminskningar, inrättande av endast fyra tullregioner och vissa ändringar i den lokala och centrala organisationen, dvs. totalt 300 milj.kr.

Jag vill nu återkomma till behovet av medel för TDS. Med utgångspunkt i de beräkningar som generaltullstyrelsen har redovisat föreslår jag att 180 milj.kr. anvisas på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 för att täcka kostnaderna för fortsatt utveckling och införing av TDS. Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget på statsbudgeten för budgetåret 1990/91. Medlen bör därför anvisas under ett för ändamålet särskilt inrättat reservationsanslag.

I enlighet med vad skatteutskottet tidigare har uttalat om behovet av en kontinuerlig uppföljning av kostnadsutvecklingen för TDS, avser jag att i nästa års budgetproposition återkomma till riksdagen med en redogörelse för kostnaderna för TDS.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Tullverket: Kostnader för tulldatasystemet (TDS)* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 180 000 000 kr.

[3] Bildande av en stiftelse för Svensk-Japanska studier och forskning

Bakgrund

Svenska staten erhöll år 1939 medel som gåva för att köpa en centralt belägen tomt i Tokyo om ca 6 200 m² för uppförande av en ambasadanläggning. Donatorerna var en grupp svenska och Sverigeanknutna affärsmän i Japan.

Riksdagen bemyndigade genom beslut den 10 december 1986 (prop. 1986/87:25 bil. 5, FiU9, rskr. 61) regeringen att sälja viss del av den tomt i Tokyo där den svenska ambassaden är belägen. Köpeskillingen uppgick till 1 177 000 000 kr. I anslutning till slutförhandlingarna rörande försäljningen togs diskussioner upp om att av köpeskillingen avsätta ett belopp till en stipendiefond för svenskars studier och forskning

i Japan. Ett särskilt motiv för en sådan åtgärd var att fastigheten inköpts för medel som erhållits som gåva.

Köparen av den avyttrade delen av fastigheten, Mori Building Development Co Ltd, utfäste sig i sammanhanget att, om en stipendiefond kom till stånd, komplettera denna genom att, för en inledande period om tio år, ställa två servicelägenheter till stipendiaternas förfogande i centrala Tokyo. Med tanke på svårigheten för gästande forskare att till rimligt pris få bostad i Tokyo får denna utfästelse ses som ett mycket värdefullt komplement till den planerade stiftelsen.

Byggnadsstyrelsen, som för statens räkning sålt fastighetsdelen, har efter regeringens medgivande avsatt 15 milj.kr. av försäljningsintäkterna för att möjliggöra bildandet av en stiftelse. Medlen har placerats på räntebärande konto och uppgick den 31 december 1990 till ca 17 milj.kr.

Föredragandens övervägande

Mot bakgrund av vad jag nu har anfört anser jag att staten bör bilda en stiftelse för Svensk-Japanska studier och forskning.

Stiftelsens syfte skall vara att främja utbytet mellan Sverige och Japan genom att göra japanskt samhällsliv inom olika områden tillgängligt för svenska forskare och studerande. Detta syfte skall tillgodoses genom utdelande av stipendier till svenska medborgare för studier och forskning i Japan. Stiftelsen skall också förvalta de bostadslägenheter i Tokyo som svenska staten i samband med den ovan nämnda tomtförsäljningen erbjudits att disponera.

Stiftelsens tillgångar skall förvaltas så att de under betryggande säkerhet ger största möjliga avkastning. Av stiftelsens avkastning skall årligen till stiftelsekapitalet läggas ett belopp som är stort nog för att bevara stiftelsens realvärde.

Enligt min mening bör stiftelsens styrelse bestå av högst fem ledamöter som utses av regeringen.

Det bör ankomma på regeringen att senare utfärda stadgar för stiftelsen.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att

1. medge att svenska staten bildar en stiftelse för Svensk-Japanska studier och forskning,
2. godkänna att de medel som byggnadsstyrelsen avsatt för bildandet av en stiftelse får tas i anspråk som stiftelsekapital.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet Göransson

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Åttonde huvudtiteln

A. Utbildningsdepartementet m.m.

[1] A 2. Utredningar m.m.

Under denna rubrik har i statsbudgeten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag på 24 670 000 kr. Vid budgetårets ingång fanns en reservation på anslaget med 410 000 kr. Sammanlagt står alltså under innevarande budgetår 25 080 000 kr. till förfogande under detta anslag.

Den utredningsverksamhet som bekostas från anslaget under budgetåret blir mer omfattande och kostnadskrävande än vad som kunde förutses vid anslagsberäkningen hösten 1989 främst beroende på förändringsarbetet inom skolområdet. Bl.a. har det visat sig nödvändigt med ytterligare resurser för särskilda kostnader för övergången till den nya myndighetsorganisationen, för utveckling av utvärderings- och uppföljningssystem och för läroplansarbete. Med hänsyn till ökade utredningskostnader gör jag den bedömningen att ett tilläggsbudgetanslag på 5 100 000 kr. behövs.

Hemställen

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Utredningar m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 5 100 000 kr.

H. Massmedier m.m.

[2] Tilläggsmedel för utsändning m.m. av Sveriges Radios program

Televerket

Genom beslut av riksdagen (prop. 1988/89:129, KrU 21, rskr. 311 och prop. 1989/90:100 bil. 10, KrU 25, rskr. 274) har televerket av TV-avgiftsmedel tilldelats 454 milj.kr. för år 1990 resp. 474,6 milj.kr. för år 1991. Medlen avser televerkets kostnader för insamling och distribu-

tion, dvs. utsändning, av Sveriges Radio-koncernens program.

Televerket har i skrivelser den 31 augusti och den 11 december 1990 anmält att kostnadsökningarna för sådana kostnadsslag som skall täckas av de medel som anvisats för televerkets verksamhet med distribution och insamling av Sveriges Radio-koncernens program under åren 1990 och 1991, kommer att bli större än vad som kunde förutses i de aktuella anslagsframställningarna. Orsaken är framför allt större generella kostnadsökningar och ändrad energibesättning.

De nya reglerna för mervärdeskatt innebär vidare att teletjänster skall vara skattepliktiga till mervärdeskatt. Det betyder att även televerkets verksamhet inom rundradioområdet blir skattepliktig och att kostnaderna ökar i motsvarande grad.

Enligt televerket innebär de samlade merkostnaderna att verket kommer att tvingas till så omfattande besparingar, att återverkningar på Sveriges Radio-koncernens programverksamhet inte kan undvikas.

Televerket har mot denna bakgrund hemställt om att få överskrida de anvisade beloppen för 1990 års drifts- och investeringskostnader med sammanlagt 37,1 milj.kr. Televerket har också begärt dels att medelsanvisningarna för år 1991 skall utgöra basen vid beräkningen av utgående mervärdeskatt, vilket i praktiken innebär ett tillskott om 29,5 milj.kr., dels att föreskrifter utfärdas om hur medel skall rekvireras för att täcka den mervärdeskatt som skall betalas in fr.o.m. år 1991.

Televerket har inför verksamhetsåret 1991 prövat ett nytt budgeterings- och redovisningssystem. Det innebär bl.a. att vissa gemensamma kostnader som tidigare belastat driftsbudgeten nu belastar investeringsbudgeten. De av riksdagen medgivna investerings- och driftsmedelsramarna kommer därför inte att kunna tillämpas. Televerket har hemställt om att verket medges rätt att fr.o.m. år 1991 göra omfördelningar mellan medel för investeringar och driftskostnader.

Föredragandens överväganden

Televerket svarar på statens uppdrag för distributionen till allmänheten och för insamlingen av Sveriges Radio-koncernens program. De TV-avgiftsmedel som anvisas för detta ändamål beräknas täcka verkets självkostnader. Mot bakgrund av att kostnadsförutsättningarna avsevärt har förändrats under senare år, tillstyrker jag att televerket erhåller viss kompensation för merkostnader fr.o.m. år 1990. Därigenom kan risken för återverkningar på Sveriges Radio-koncernens programverksamhet minskas.

Den nya mervärdeskatteplikten på teletjänster bör, enligt min mening, inte få inverka negativt på Sveriges Radio-företagens möjligheter att fullgöra sina uppgifter. Redan med de för år 1991 anvisade beloppen skulle — trots hänsynstagande till de avdrag för ingående mervärdeskatt som televerket kan tillgodogöra sig — nettokostnadsökningen uppgå till nära 84 milj.kr. Medelstilldelningen till televerket bör därför beräknas så att verket fr.o.m. den 1 januari 1991 kompenseras för netto-kostnadsökningar till följd av mervärdeskatt.

Mot denna bakgrund föreslår jag att televerket av TV-avgiftsmedel, som kompensation för merkostnader under åren 1990 och 1991, anvisas ytterligare 7 resp. 95 milj.kr. Jag utgår från att den del av medelstillskottet som avser år 1990 i redovisningen kan föras till rätt period, trots att en tid förflutit sedan årsskiftet. Huvudparten av 1991 års tillskott utgörs av kompensation för mervärdesskatt. Jag återkommer senare i vår, i en särskild proposition om radio- och TV-frågor, till frågan om TV-avgiftens storlek fr.o.m. den 1 juli 1991.

Av medelsökningarna bör de 7 milj.kr. för år 1990 tillföras posten för driftsmedel. Av tilläggsmedlen för år 1991 bör 16,5 milj.kr. avse investeringar och 78,5 milj.kr. driftskostnader. Mitt förslag innebär att televerket för åren 1990 och 1991 kommer att kunna disponera sammanlagt 165,4 milj.kr. resp. 180,7 milj.kr. för investeringar och 295,6 milj.kr. resp. 388,9 milj.kr. för driftskostnader. Den sammanlagda medelstillskottet blir därmed 461,0 milj.kr. för år 1990 resp. 569,6 milj.kr. för år 1991.

I konsekvens med mina förslag om att kompensation skall lämnas för merkostnader för mervärdesskatt, bör televerkets möjligheter justeras, när det gäller att i kostnadsutjämnande syfte föra medel mellan verksamhetsåren. Förslag bör därför läggas fram för riksdagen om att regeringen, eller efter beslut av regeringen televerket, bemyndigas att föra högst 11 milj.kr. av de för ett år anvisade investeringsmedlen mellan åren 1991 och 1992 som skuld resp. tillgodohavande. För driftsmedlen bör motsvarande bemyndigande avse 6 milj.kr.

De budgeterings- och redovisningsprinciper, som för närvarande tillämpas av televerket, gör att nuvarande beloppsangivelser i verkets investeringsplan inte längre är rättvisande. I avvaktan på att det nya systemet stabiliseras, bör televerket ges rätt att omfördela medlen mellan posterna för investeringar och driftskostnader. Möjligheterna att föra medel mellan verksamhetsåren 1991 och 1992 bör i motsvarande utsträckning kunna jämkas. Mina förslag utgår från att verkets investeringsprogram får en profil som innebär en prioritering av de mest angelägna återinvesterings- och utbyggnadsprojekten.

I avvaktan på riksdagens behandling av de förslag jag nu har lämnat, bör utbetalningarna till televerket ligga på en sådan nivå att drastiska fluktuationer i verksamheten undviks och därmed att planeringsförutsättningarna för programföretagen inom Sveriges Radio-koncernen blir rimliga. Regeringen har därför den 21 februari 1991 beslutat om utbetalning av dels 7 milj.kr. avseende merkostnader under åren 1990, dels 47,5 milj.kr. avseende merkostnader under första halvåret 1991.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att

1. godkänna mitt förslag till medelsberäkning för televerkets investeringar,
2. godkänna mitt förslag till medelsberäkning för televerkets driftskostnader,

3. bemyndiga regeringen, eller efter beslut av regeringen televerket, att föra högst 11 000 000 kr. av investeringsmedlen mellan åren 1991 och 1992 som skuld resp. tillgodohavande,

4. bemyndiga regeringen, eller efter beslut av regeringen televerket, att föra högst 6 000 000 kr. av driftsmedlen mellan åren 1991 och 1992 som skuld resp. tillgodohavande,

5. bemyndiga regeringen, eller efter beslut av regeringen televerket, att omfördela medel anvisade för investerings- och driftskostnader.

Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträdet den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet Sahlin

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Tionde huvudtiteln

A. Arbetsmarknadsdepartementet m.m.

A 2. Utredningar m.m.

Under denna anslagsrubrik anvisades på statsbudgeten för budgetåret 1990/91 ett reservationsanslag på 16 465 000 kr. Vid ingången av budgetåret fanns dessutom en reservation på ca 5,6 milj.kr. kvar på anslaget.

Som en följd av regeringens överläggningar med arbetsmarknadens parter i februari 1990 beslöt regeringen att tillsätta en särskild förhandlingsgrupp, den s.k. Rehnberggruppen, med uppgift att överlägga med arbetsmarknadens parter om stabiliseringsavtal. Gruppen presenterade under våren 1990 ett förslag till uppgörelse, som accepterades av flertalet organisationer både på arbetstagar- och arbetsgivarsidan. Förslaget föll dock eftersom det förutsatte att alla skulle ansluta sig.

I början av september 1990 beslöt regeringen att ge förhandlingsgruppen i tilläggsuppdrag att undersöka förutsättningarna för ett stabiliseringsavtal, i första hand för år 1991.

Sedan gruppen ställt samman uppgifter om det ekonomiska läget och den väntade utvecklingen inom ekonomin och på arbetsmarknaden, förklarade sig de centrala avtalsslutande parterna under hösten 1990 beredda att delta i förhandlingar om ett stabiliseringsavtal. Efter ingående överläggningar med parterna lade gruppen den 20 december 1990 fram ett förslag till stabiliseringsavtal för avtalsåren 1991 och 1992. En klar majoritet av partsorganisationerna har accepterat förslaget.

Under de diskussioner som därefter förs i syfte att nå ett allmänt stabiliseringsavtal står förhandlingsgruppen till parternas förfogande. Avsikten är att gruppen skall biträda även sedan ett avtal har träffats.

Regeringen bemyndigade den 8 november 1990 mig att tillkalla en särskild utredare med uppgift att

- utvärdera det nya finansieringssystemet för arbetslöshetsförsäkringen som infördes den 1 januari 1989,
- analysera konsekvenserna av och föreslå formerna för en höjning av egenavgiften i arbetslöshetsförsäkringen,
- föreslå åtgärder för att förenkla det gällande systemet för att utjämna medlemsavgifterna inom arbetslöshetsförsäkringen.

Den särskilde utredaren skall redovisa sitt uppdrag senast den 31 maj 1991.

Prop. 1990/91:125
Bilaga 7

Jag beräknar att kostnaderna för förhandlingsgruppens arbete fram till den 1 juli 1991 samt kostnaderna för utredningen om arbetslöshetsförsäkringen kommer att uppgå till 5 500 000 kr. Medlen bör anvisas på tilläggsbudget under innevarande budgetår.

Hemställen

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen
att till *Utredningar m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 5 500 000 kr.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet Lönnqvist

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Elfte huvudtiteln

B. Bostadsförsörjning m.m.

[1] B 23. Utveckling av ett ADB-system för bostadsadministrationen

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statsbudgeten för innevarande budgetår.

Riksdagen har nyligen beslutat (prop. 1990/91:34, BoU4, rskr. 92) om införandet av ett nytt bostadsfinansieringssystem. Beslutet innebär bl.a. att man slopar den nuvarande ordningen med ett statligt reglerat bostadslån, dvs. sådana lån som idag kan beviljas av länsbostadsnämnden för ny- eller ombyggnad av bostäder och som utgör en förutsättning för statliga räntebidrag till kostnaden för ränta på bostadslånet och den underliggande krediten. I stället införs ett stödsystem som bygger på att hela lånebehovet för ett ny- eller ombyggnadsprojekt skall tillgodoses på den allmänna lånemarknaden i konkurrens mellan kreditinstituten. Räntebidrag behålls i den utsträckning som behövs dels för att ge hyresgäster och bostadsrättsinnehavare samma minskning av räntekostanderna som egnahemsägare får via skattesystemet, dels för att hindra att räntelånesystemet vid höga realräntor ökar den reala skuldbelastningen på fastigheten.

Det nya finansieringssystemet innebär att långivningen helt frikopplas från subventionssystemet.

Inom den nuvarande ordningen pågår uppbygganden av ett gemensamt datasystem mellan Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB, och boverket/länsbostadsnämnderna. Nyordningen innebär att det behövs ett självständigt ADB-system för boverkets och nämndernas hantering av ärenden om statliga subventioner m.m.

Regeringen har gett boverket i uppdrag att göra en genomgång av tänkbara systemval för att tillgodose ADB-behovet för ärendehantering m.m. samt att påbörja utveckling och upphandling av ett nytt ADB-system.

Boverket har lämnat en redogörelse för projektets uppläggning och beräknade kostnader. Med hänsyn till att det nya finansieringssystemet avses träda i kraft vid årsskiftet 1991-1992 i fråga om nya hus kommer

projektet att genomföras i två steg. I det första steget utvecklas och tas i drift endast sådana datafunktioner som är nödvändiga för att myndigheterna fr.o.m. den 1 januari 1992 skall kunna bevilja och betala ut investeringsbidrag och räntebidrag för de ny- och ombyggnader som inte omfattas av äldre räntebidragsbestämmelser. I det andra steget utvecklas och tas i drift de ytterligare funktioner som behövs dels för att överföra det äldre beståndet i det nya subventionssystemet, dels för att komplettera tidigare utvecklade ADB-funktioner så att boverket och länsbostadsnämnderna får ett fullgott datastöd för sin bidragshantering.

Boverket beräknar kostnaderna för att utveckla och ta i drift ett nytt datasystem till totalt 59,2 milj.kr. I beloppet ingår kostnader för projektering, administration, analys/konstruktion, programmering, kvalitetsgranskning, systemtest, maskinkostnad, dokumentation, omkostnader och utbildning av berörda användare. Det första steget som omfattar sammanlagt 56 datafunktioner för bidragshantering och som skall vara färdigt den 1 januari 1992 beräknas kosta 31,6 milj.kr. I denna ingår förutom kostnader för tillverkning av funktioner även kostnader för anskaffning av viss datautrustning till boverket till ett belopp av 3,3 milj.kr. Kostnaden för det andra steget, som skall vara klart till den 1 januari 1993 uppskattar verket till 27,6 milj.kr.

Boverket har i ärendet samrått med statskontoret.

Föredragandens överväganden

Vid utvecklingen av det nya ADB-systemet är det nödvändigt att använda den kunskap och kompetens som personalen vid boverket och länsbostadsnämnderna besitter. Med hänsyn till bl.a. arbetets komplexitet och den korta tid som står till förfogande behöver också externa konsulter anlitas för projektets genomförande.

Boverket bör enligt min mening anvisas medel för dessa konsulter och övriga externa kostnader för ändamålet på ett särskilt anslag på statsbudgeten. Den externa kostnaden kan bedömas till 56 milj.kr.

Som framgått av det föregående pågår uppbyggnaden av ett gemensamt datasystem för SBAB och boverket/länsbostadsnämnderna. Regeringen har genom olika beslut ställt sammanlagt 83,2 milj.kr. till SBAB:s förfogande för att täcka kostnaderna för de myndighetsspecifika delarna i projektet - datastöd för länsbostadsnämndernas ärendehantering och ett centralt system för utbetalning av bidrag m.m. På begäran av bolaget har överläggningar hållits med företrädare för regeringskansliet om avveckling av projektet så vitt gäller utvecklingen av det centrala systemet. Överenskommelse har träffats om återbetalning av ej utnyttjade medel om sammanlagt minst 11,5 milj.kr. och att beloppet ställs till boverkets förfogande för att finansiera utvecklingen av det nya centrala datasystemet hos verket. Slutlig avstämning med SBAB kommer att ske senare under våren 1991.

Mot bakgrund av det anförda beräknar jag behovet av medel på statsbudgeten för kostnaderna att utveckla och ta i drift ett nytt datasystem för hantering, beräkning och utbetalning av bidrag till 44,5

milj.kr. Jag förordar att medel tas upp redan på tilläggsbudget under innevarande budgetår på ett nyinrättat reservationsanslag benämnt Utveckling av ett ADB-system för bostadsadministrationen.

Prop. 1990/91:125
Bilaga 8

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Utveckling av ett ADB-system för bostadsadministrationen* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 44 500 000 kr.

E. Idrott

[2] E 1. Stöd till idrotten

Riksdagen beslutade våren 1990 (prop. 1989/90:100 bil. 13, s.80, KrU15, rskr. 161) att idrottens del av det statliga stödet till lokal ungdomsverksamhet fr.o.m. budgetåret 1990/91 skulle anvisas över anslaget Stöd till idrotten. För budgetåret 1990/91 beräknade riksdagen 113,9 milj.kr. för detta ändamål.

Statens ungdomsråd har i september 1990 inkommit med en slutredovisning av stödet till lokalungdomsverksamhet för budgetåret 1989/90.

Enligt den av rådet lämnade redovisningen har slutbetalningen av bidraget liksom tidigare skett först efter utgången av det budgetår som bidraget avsåg. Till följd härav har ca 23,4 milj.kr. avseende stöd till lokal ungdomsverksamhet inom idrottens område för budgetåret 1989/90 betalats ut under innevarande budgetår. För att en slutreglering av den tidigare bidragsgivningen nu skall kunna ske utan omfattning av stödet för innevarande budgetår berörs bör ett belopp motsvarande den angivna utbetalningen anvisas på tilläggsbudget under anslaget Stöd till idrotten för budgetåret 1990/91.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Stöd till idrotten* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 23 439 000 kr.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet Hellström

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Tolfte huvudtiteln

F. Teknisk utveckling m.m.

[1] F 14. Bidrag till Standardiseringskommissionen

Från detta anslag lämnas bidrag till standardiseringsverksamheten via centralorganet SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige. I propositionen om vissa näringspolitiska frågor (prop. 1989/90:88 avsnitt 5.6.1, NU30, rskr. 325) har statens roll i standardiseringen samt ny finansieringsmodell för bidraget till standardiseringen redovisats. I statsbudgeten för innevarande budgetår finns under denna rubrik uppfört ett anslag på 32 279 000 kr. Vidare har på tilläggsbudget I anvisats ett anslag på 1,2 milj.kr. (prop. 1990/91:25 bil. 7, NU17, rskr. 86) för allmänt bidrag till hälso- och sjukvårdsstandardiseringen. Sammanlagt har alltså närmare 33,5 milj.kr. anvisats för budgetåret 1990/91.

SIS har nu begärt ytterligare tilläggsanslag med 5,1 milj.kr. avseende det allmänna bidraget i finansieringsmodellen. Tilläggsanslaget utgör 50% av 10,2 milj.kr., vilket är en ökning av intressenternas bidrag för innevarande budgetår mot det som prognosticerats i augusti 1989.

Föredragandens överväganden

Enligt finansieringsmodellen utgår det allmänna bidraget med 50% av vad näringslivet, kommuner, landsting, affärsverk och statliga myndigheter med uppdragsfinansierad verksamhet beräknas satsa på standardiseringen samma år som bidraget utgår, dock högst med 30 milj.kr./år i 1989 års penningvärde. Bidraget beräknas på en prognos av intressenternas bidrag. Bidraget justeras i efterhand mot faktiskt bidrag.

Intressenterna har nu ökat sitt bidrag till standardiseringen med 10,2 milj.kr. för innevarande budgetår. Ökningen har sin grund i standardiseringens nya och betydelsefulla roll i det europeiska harmoniseringsarbetet vilket bl.a. lett till att standardiseringen fått nya uppgifter, nya projekt och helt nya standardiseringsområden av intresse för svensk industri och svenska myndigheter.

Det europeiska standardiseringsarbetet är i ett aktivt skede med stora arbetsuppgifter inför genomförandet av den inre marknaden den 1 januari 1993. I detta arbete är det viktigt att svenska intressen kan ges en så god

position som möjligt. Det är en fördel om justeringsposten för det allmänna bidraget kan utgå i nära anslutning till genomförande av det standardiseringsarbete som bidraget är avsett att främja.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att till *Bidrag till Standardiseringskommissionen* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett anslag på 5 100 000 kr.

G. Regional utveckling

[2] G 1. Lokaliseringsbidrag m.m.

Under denna rubrik har i statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisats ett reservationsanslag på 350 milj.kr.

Över anslaget anvisas numera medel till följande ändamål:

- lokaliserings- och utvecklingsbidrag som beviljas av statens industriverk eller regeringen,
- lån till privata regionala investmentbolag,
- administrationskostnader m.m. för Stiftelsen Industricentra, samt
- viss administration, uppföljning och utvärdering av regionalpolitiskt stöd.

I årets budgetproposition (prop. 1990/91:100 bil. 14) har regeringen föreslagit riksdagen att även för nästa budgetår, 1991/92, anvisa 350 milj.kr. för dessa ändamål.

Regeringen har också föreslagit riksdagen att godkänna, att regeringen beslutat att höja länsstyrelsernas beslutanderätt, när det gäller storleken på en investering till vilken lokaliserings- eller utvecklingsbidrag kan lämnas, till 20 milj.kr. från den 1 februari 1991.

Som jag även närmare redogjort för i budgetpropositionen så har det regionalpolitiska företagsstödet varit av stor betydelse under de senaste åren för att skapa nya arbetstillfällen i regionalpolitiskt utsatta orter och regioner. Genom beslut under de två senaste budgetåren sammanlagt beräknas således mer än 10 000 nya arbetstillfällen tillkomma med hjälp av detta stöd. Genom dessa nya arbetstillfällen kan också resurser i form av underutnyttjad arbetskraft och samhällelig infrastruktur kan tas till vara på ett sätt som innebär ekonomisk vinning för hela landet.

Efterfrågan på lokaliseringsbidrag har varit stor under de senaste åren. Trots en successivt ökad delegering av beslutanderätten till länsstyrelserna har därför medelsbrist uppstått på detta anslag, som disponeras av statens industriverk och regeringen. Under innevarande budgetår har statens industriverk och regeringen hittills beslutat om lokaliserings- och utvecklingsbidrag m.m. för sammanlagt över 300 milj.kr. En betydande del av dessa medel har lämnats för utflyttning av arbetsplatser inom den privata tjänste- och servicesektorn från Stockholmsregionen.

En översiktlig genomgång av kända stödprojekt för vilka beslut skall

fattas på central nivå visar att det sammanlagda beloppet för ansökningar om lokaliserings- och utvecklingsbidrag för närvarande uppgår till över 1 miljard kronor.

Jag anser det i dagens läge, i en begynnande lågkonjunktur, särskilt angeläget att ta till vara den fortsatta investeringsviljan för att förverkliga ytterligare investeringsprojekt i regionalpolitiskt prioriterade regioner. För beslut om lokaliserings- och utvecklingsbidrag, som beviljas av statens industriverk och regeringen, beräknar jag mot bakgrund härav ett sammanlagt behov av medelstillskott på 200 milj.kr. under innevarande budgetår.

Stiftelsen Industricentra

Riksdagen godkände våren 1990 vad regeringen anfört i proposition 1989/90:76 (avsnitt 7.4) om avvecklingen av Stiftelsen Industricentra och användningen av de medel som kan tillföras staten i samband därmed (AU13, rskr. 346).

Jag vill nu för riksdagens kännedom anmäla att stiftelsen nyligen sålt samtliga fastigheter som stiftelsen äger. Försäljningen har skett genom att stiftelsen har avyttrat aktierna i ett helägt bolag, Norrlands Industricentra AB, som äger fastigheter i Ljusdal, Sveg, Ånge, Strömsund, Vilhelmina och Gällivare. Köpare av aktierna är ett konsortium bestående av Länsförsäkringar Gävleborg, Länsförsäkringar Västerbotten, Jämtlands Länsförsäkringsbolag, Västernorrlands läns Brandstodsbolag för försäkring samt Hallström & Nisses AB.

Vidare har de fastigheter vilka ägts direkt av stiftelsen i Haparanda, Lycksele och Ånge sålts till respektive kommuns helägda industrifastighetsbolag. En fastighet har sålts till en hyresgäst i Haparanda.

Den sammanlagda ersättningen för försäljningarna uppgår till ca 238 milj.kr. När stiftelsens aktier och fastigheter sålts skall stiftelsens verksamhet upphöra och stiftelsen avvecklas. Stiftelsens tillgångar och åtaganden överförs då till staten. Huvuddelen av stiftelsens personal har fått eller kommer att få nytt arbete på orten.

Regeringen har den 7 mars 1991 fattat beslut med anledning av försäljningen av stiftelsens aktier och fastigheter. Sålunda har regeringen - i enlighet med riksdagens godkännande - godkänt försäljningarna och i samband därmed beslutat att sammanlagt 39,4 milj.kr. skall utbetalas till de åtta kommuner som berörs och användas till allmänt näringslivsfrämjande åtgärder inom resp. kommun.

Vidare har regeringen beslutat om att 5 milj.kr. skall användas för att teckna aktier i ett utvecklingsbolag som skall ägas gemensamt av staten, Norrlandsfonden och Norrlands Industricentra AB. Utvecklingsbolagets ändamål skall vara att främja etablering och utveckling av näringsverksamhet i Norrland, företrädesvis i Norrlands inland.

I försäljningen av Stiftelsen Industricentras aktier ingår ett lån på 75 milj.kr. som lämnats till Norrlands Industricentra AB. Lånet, som avses omvandlas till ett avskrivningslån, skall successivt kunna avskrivas i takt med att nya arbetstillfällen skapas i de berörda orterna. Slutligen kan

nämnas att i aktieförsäljningen ingår en av Stiftelsen Industricentra ställd hyresintäktsgaranti vilken avses bli överförd på staten i samband med stiftelsens avveckling.

Det kan också nämnas att de nya ägarna till aktierna i Norrlands Industricentra AB förbundit sig att verka för att bolaget avsätter 15 milj.kr. till ett investmentbolag som helt skall rikta sin verksamhet mot företag på berörda orter och 5 milj.kr. till det utvecklingsbolag som jag nämnde.

De samlade insatserna för de kommuner som berörs av försäljningen av Stiftelsen Industricentras aktier och fastigheter beräknas till ca 144 milj.kr.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen

1. föreslår riksdagen att till *Lokaliseringsbidrag m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 200 000 000 kr.,
2. bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad jag anfört om avvecklingen av Stiftelsen Industricentra m.m.

H. Energi

[3] H 12. Vissa åtgärder för effektivare användning av elenergi

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört i statsbudgeten för innevarande budgetår.

Riksdagen beslöt år 1988 om ett program för effektivare användning och ersättning av el (prop. 1987/88:90, NU40, rskr. 375). En del av programmet är ett stöd till teknikupphandling av eleffektiva och elersättande produkter, processer och system. Det totala medelsbehovet för stödet beräknades till 400 milj.kr. för en femårsperiod.

I statsbudgeten för budgetåret 1988/89 anvisades under reservationsanslaget XIV C 20. Vissa åtgärder för effektivare användning och ersättning av el 150 milj.kr., varav 3 milj.kr. för bl.a. vissa kansli-kostnader i samband med introduktionen av stödet. Över anslaget betalas utgifter för stöd enligt förordningen (1988:806, ändrad 1990:33) om statligt stöd till teknikupphandling av eleffektiva och elersättande produkter, processer och system. Stöd kan lämnas i form av bidrag och lån. Beslut om stöd fattas av statens energiverk.

Regeringen har våren 1990 medgivits bemyndigande att under budgetåret 1990/91 ikläda staten ekonomisk förpliktelse i samband med stödet till teknikupphandling av eleffektiva och elersättande produkter, processer och system som innebär åtaganden om högst 50 milj.kr. (prop.1989/90:100 bil.16, NU25, rskr. 247). Detta medgivande har regeringen överlåtit på statens energiverk som administrerar stödet.

Det är angeläget att verksamheten med elhushållning fortsätter i enlighet med det av riksdagen godkända programmet. Statens energiverk har för sin planering och organisation av insatserna inom stödet till teknikupphandling behov av att kunna göra åtaganden gentemot beställare, m.fl. Under innevarande budgetår har energiverket gjort sådana åtaganden inom den av riksdagen godkända bemyndiganderamen. Verket beräknar att under budgetåret utnyttja en betydande del av ramen.

Ett belopp om 50 milj.kr. bör anvisas för utgifter för stöd enligt förordningen om statligt stöd till teknikupphandling av eleffektiva och elersättande produkter, processer och system. Jag har beräknat att ca 4 milj.kr. av dessa medel krävs för kanslikostnader. Medlen bör föras upp under ett nytt anslag på tilläggsbudget till statsbudgeten för innevarande år.

Det bör ankomma på regeringen att bestämma om formerna för administration av stödet samt att utfärda de föreskrifter som skall gälla för stödet.

I proposition 1990/91:88 om energipolitiken har regeringen föreslagit ett nytt program för effektiv användning av energi. Tyngdpunkten i detta program är ett stöd till upphandling och introduktion av energieffektiv teknik. I propositionen föreslås att riksdagen beviljar medel under ett nytt reservationsanslag, H 13. Vissa åtgärder för effektivare användning av energi, för bl.a. täckande av kostnaderna i samband med stöd till teknikupphandling.

Vid utgången av budgetåret 1990/91 kan en reservation eventuellt komma att uppstå på det anslag jag nu föreslår skall begäras av riksdagen. Denna eventuella reservation bör överföras till det i den energipolitiska propositionen föreslagna nya anslaget H 13. Vissa åtgärder för effektivare användning av energi.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Vissa åtgärder för effektivare användning av elenergi* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 50 000 000 kr.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 21 mars 1991

Föredragande: statsrådet Johansson

Anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Trettonde huvudtiteln

A. Civildepartementet m.m.

[1] A 2. Utredningar m.m.

Under denna anslagsrubrik har i statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisats ett reservationsanslag på 26 761 000 kr. Den ingående reservationen under anslaget uppgick till 4 232 052 kr. Utredningsverksamheten beräknas bli mer omfattande och kostnadskrävande än vad som förutsågs vid anslagsberäkningen hösten 1989. Som exempel kan nämnas tillkommande undersökningar och utvidgade arbetsuppgifter för bl.a. 1989 års affärstidsutredning (Fi 1988:10) och konkurrenskommittén (C 1989:03). Jag räknar nu med ett ytterligare medelsbehov på 3 500 000 kr.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen
att till *Utredningar m.m.* på tilläggsbudget II till statsbudgeten
för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 3 500 000 kr.

C. Personalpolitik, statistik m.m.

[2] Täckande av statens löne- och pensionsverks underskott för budgetåret 1989/90

Statens löne- och pensionsverks (SPV) verksamhet var under budgetåret 1989/90 finansierad över två anslag, C 1. *Statens löne- och pensionsverk* och C 2. *Statlig personaladministrativ informationsbehandling*. Det senare var ett formellt anslag på 1 000 kr., under vilket har bokförts intäkter och kostnader knutna till framför allt hanteringen av ett datasystem för utbetalning av löner, SLÖR, och för- och eftersystem till detta. För båda anslagen har verksamheten givit ett underskott under budgetåret 1989/90. Verksamheten under det senare anslaget har dock för tidigare budgetår givit ett överskott som räcker för att täcka underskottet under 1989/90.

För ramanslaget C 1. visar bokslutet för budgetåret 1989/90, sedan anslagssparande per den 30 juni 1989 har tagits i anspråk, ett underskott på 8 528 839 kr. Av detta hänförs sig 5 558 073 kr. till arbetsuppgifter som pålagts SPV genom författningsändringar (huvudsakligen nya regler för efterlevandeförmåner inom den allmänna försäkringen) och nya kollektivavtal som har tillkommit efter det att medlen till SPVs verksamhet för budgetåret 1989/90 har beräknats.

Föredragandens överväganden

Regeringen har tidigare i dag godkänt 5 558 073 kr. som merkostnader för budgetåret 1989/90 på ramanslaget C 1. Statens löne- och pensionsverk. På grund av storleken av de medgivna merkostnaderna bör riksdagen delges regeringens ställningstagande.

Regeringen har vidare beslutat att den återstående delen av underskottet, 2 970 766 kr., tills vidare skall täckas genom att överskott från tidigare år på anslaget C 2. Statlig personaladministrativ informationsbehandling får tas i anspråk.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen bereder riksdagen tillfälle

att ta del av vad jag i det föregående har anfört omtäckande av underskott för statens löne- och pensionsverk för budgetåret 1989/90.

[3] C 18. Införande av nytt pensionssystem

Något anslag för detta ändamål finns inte upptaget i statsbudgeten för innevarande budgetår.

Statens arbetsgivarverk och de statsanställdas huvudorganisationer har träffat en överenskommelse om ett nytt pensionsavtal för statsanställda m.fl. Regeringen har tidigare idag beslutat överlämna avtalet till finansutskottet för godkännande. Eftersom det nya avtalet kraftigt avviker från det äldre avtalet, krävs särskilda insatser för att förbereda dess tillämpning.

Det nya avtalet, som förväntas ge lägre administrationskostnader i framtiden, medför under införandefasen merkostnader för SPV på grund av anpassning av rutiner och system, personalutbildning m.m. Dessutom finns ikraftträdandebestämmelser som medför att tillämpningen på vissa ärenden av avtalet kommer att kräva mer handläggning under de första åren än därefter. På grundval av de beräkningar som SPV redovisade i sin särskilda rapport i mars 1989 kan de totala kostnaderna för införandet beräknas till 15 milj.kr., varav en mindre del skulle avse kostnader under innevarande budgetår.

Föredragandens överväganden

Prop. 1990/91:125
Bilaga 10

Regeringen bör ha möjlighet att anvisa medel för utförande av de särskilda arbetsuppgifter, som erfordras för att införa ett nytt pensionsavtal. Ett nytt anslag bör därför föras upp redan på tilläggsbudget för innevarande budgetår. På anslaget bör regeringen även begära medel för det arbete som skall utföras kommande budgetår.

Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Införande av nytt pensionssystem* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 15 000 000 kr.

Förteckning

över utgiftsanslag som regeringen begär på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1990/91

Prop. 1990/91:125

Bilaga 11

<i>II. Justitiedepartementet</i>		
F7	Allmänna advokatbyråer: Rörelsekapital m.m., <i>reservationsanslag</i>	5 500 000
<i>IV. Försvarsdepartementet</i>		
A2	Utredningar m.m., <i>reservationsanslag</i>	2 500 000
L9	Mervärdeskatt på krigsmateriel, <i>förslagsanslag</i>	2 000 000 000
<i>V. Socialdepartementet</i>		
A2	Utredningar m.m., <i>reservationsanslag</i>	3 850 000
<i>VI. Kommunikationsdepartementet</i>		
A2	Utredningar m.m., <i>reservationsanslag</i>	2 000 000
<i>VII. Finansdepartementet</i>		
A3	Utredningar m.m., <i>reservationsanslag</i>	3 000 000
E7	Tullverket: Kostnader för tulldatasystemet (TDS), <i>reservationsanslag</i>	180 000 000
<i>VIII. Utbildningsdepartementet</i>		
A2	Utredningar m.m., <i>reservationsanslag</i>	5 100 000
<i>X. Arbetsmarknadsdepartementet</i>		
A2	Utredningar m.m., <i>reservationsanslag</i>	5 500 000
<i>XI. Bostadsdepartementet</i>		
B23	Utveckling av ett ADB-system för bostadsadministrationen, <i>reservationsanslag</i>	44 500 000
E1	Stöd till idrotten, <i>reservationsanslag</i>	23 439 000
<i>XII. Industridepartementet</i>		
F14	Bidrag till Standardiseringskommissionen	5 100 000
G1	Lokaliseringsbidrag m.m., <i>reservationsanslag</i>	200 000 000
H12	Vissa åtgärder för effektivare användning av elenergi, <i>reservationsanslag</i>	50 000 000

<i>XIII. Civildepartementet</i>	
A2 Utredningar m.m, <i>reservationsanslag</i>	3 500 000
C18 Införande av nytt pensionssystem, <i>reservationsanslag</i>	15 000 000
Summa	2 548 989 000

